"నా ఘోష"

పద్య సంపుటి

శ్రీమత్ తిరుమల లక్ష్మీకుమార్

"Whistling Into Wind"

Telugu Poems With
ITRANS SCRIPT AND
English Summary

S T Lakshmikumar

"నా ఘోష"

పద్య సంపుటి

శ్రీమత్ తిరుమల లక్ష్మీకుమార్

“Whistling Into Wind”

TELUGU POEMS WITH ITRANS SCRIPT

AND ENGLISH SUMMARY

S T Lakshmikumar

"నా ఘోష"
Whistling Into Wind

నా బుద్ధి ఎరుగునీ కఠిన సత్యంబు
నాబోధలెవ్వరికినీ అక్ఖరలేదు
ఉండేది ఒక్కడని ఊరక చెడకుమని
మనసుకు తెలుపుమా మా రామచంద్ర

naa buddhi erugunuii kaThina satyaMbu
naa bodhalevvarikinii akkharaledu
unDedi okkaDani uuraka cheDakumani
manasuku telupumaa maa raamachaMdra

My intellect knows the bitter truth that no one wants my words of wisdom. Help my mind too accept, O my lord Rama that you alone exist and it (the mind) shouldn't go astray or be distressed.

"నా ఘోష"

యతిప్రాశభంగమ్ము లెత్తెత్తి చూపకు
కటువు మాటలజూసి కోపపడకు
జనహితము కోసమే జెప్పితి నేనని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 1

Yati praasha bhaMgammu lettetti chuupaku
KaTuvu maaTalajuusi kopapaDaku
Janahitamu koosamee jeppiti fonneenani
vinarulee anyulu vinara raamaa

Kindly ignore the mistakes in poetic form and style and please do not get angry, looking at the harsh words used. The words have been used here with sincere hope that the readers would be benefitted. **O my Lord Rama, Kindly listen; no one else will.**

రామసేతువు రాళ్లు వెదకంగగాబోరు
రాముడే దేవుడని నమ్మువారు
రుజువులే దొరికిన రాముడు దేవుడు కాదు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 2

raamasetuvu raaLLu vedakaMgagaabooru
raamuDee deevuDani nammuvaaru
rujuvulee dorikina raamuDu deevuDu kaadu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Those who sincerely trust, that Lord Rama IS God, would disdain to search and identify the stones of the bridge he built across the sea. If proofs of his existence could be found, Rama would not be God; **{O my lord Rama…..}**

భగవంతుని వరములు భువిలోనేనాడు
పరీక్షింతునన్న తెలియబోవు
బుద్ధికి తెలియునది బ్రహ్మముకాదని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 3

bhagavaMtuni varamulu bhuvilooneenaaDu
pariikshiMtunanna teliyaboovu
budhiki teliyunadi brahmamu kaadani
vinarulee anyulu vinara raamaa

In any age, proofs of the boons received from God are not amenable for rational examination. Anything that can be known with the power of the intellect cannot for obvious reasons be God or Brahman. **{O my lord Rama…..}**

కరిమింగిన వెలగపండు కాదు జీర్ణంబు
పుట్ట చీమలు పెట్ట పాము రాదు
తాతలు చెప్పినా తూరీగ తయారవదు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 4

kari miMgina velagapaMDu kaadu jeerNaMbu
puTTa chiimalu peTTa paamu raadu
taatalu cheppinaa tuuriiga tayaaravadu
vinarulee anyulu vinara raamaa

The elephant cannot digest the wood apple it has swallowed whole. A snake doesn't come and reside in ant hill. A bumble bee is not created by a parent continuously flying around a captured insect, Our ancestors did think that all these are facts though. **{O my lord Rama…..}**

పృథ్వి సుఖములేక పరలోక భ్రాంతి
రాత్రి చీకటితోడ రాక్కసి భయము
యంత్రశక్తి ఎరుగని తాతల తిప్పలివి
వినరులే అన్యులు వినర రామా **5**

pRRuthvi sukhamu leeka paralooka bhraaMti
raatri chiikaTitoda rakkasi bhayamu
yamtrashakti erugani taatala tippalivi
vinarulee anyulu vinara raamaa

The comfortless life induced an illusion of a world hereafter. The darkness of the night induced fears of demons. These were the troubles faced by our ancestors who lacked machines and technology. **{O my lord Rama…..}**

తెచ్చి ఏటినీరు పొరుగింటి నిప్పూ
చెరిగి దంచినవడ్లు బెడ్డలనేరీ
అన్నముడుకగంట అలనాటి సౌఖ్యము
వినరులే అన్యులు వినర రామా **6**

techi eeTi niiru porugiMTi nippuu
cherigi daMchina vaDlu beDDalaneerii
annamuDuka gaMTa alanaaTi soukhyamu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Having brought water from the village stream and borrowed fire from the neighbour's home, the pounded paddy had to be winnowed and the small stones removed. It will still take an hour more for rice to cook. This was the comfort in ancestral life. **{O my lord Rama…..}**

తాజ్మహలు కట్టిన షహజహానుకైన
మండు వేసవిలో మంచునీరులేదు
గర్భనిరోధములేక చచ్చెనాముంతాజు
వినరులే అన్యులు వినర రామా **7**

taajmahalu kaTTina Shahajahaanukaina
maMdu veesaviloo maMchuneeru leedu
garbhanirdhamuleeka chachchenaa muMtaju
vinarulee anyulu vinara raamaa

Even for Shahjahan who built the Taj Mahal, there was no icy water to drink in the extremely hot summer. Lacking contraceptives Mumtaz had died. **{O my lord Rama…..}**

అందరూ రైతులై అన్నమొక్కటేవుండె
బంగారు పిచికైన భారతావనిలో
యంత్రవిజ్ఞానములేక ప్రజకు సుఖములేదు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 8

aMdaruu raitulai annamokaTeevunde
baMgaaru pichikaina bhaaratavaniloo
YaMtra vig~Naanamu leeka prajaku sukhamuleedu
vinarulee anyulu vinara raamaa

The land of Bharata may have been called the golden pheasant in ancient times. But everyone was a farmer and the only thing available was food. Without modern technological knowledge it was not possible for them to have enjoyed a comfortable life **{O my lord Rama…..}**

కన్యాశుల్కము కథనెరిగినవాడు
నేటితరంబును నిందించబోడు
అలనాటి ధర్మంబాలిని ఒడ్డుట
వినరులే అన్యులు వినర రామా 9

"kanyaashulkamu" kathaneriginavaadu
neeTi taramunu niMdiMchaboDu
alanaaTi dharmaMbaalini oDDuta
vinarulee anyulu vinara raamaa

Those who have read the story "kanyasulkam" ("Bride's Price” written in Telugu by Gurazaada Apparao in 1892) will not curse the current generation as materialistic and lacking morals. The ancient code of righteous conduct (Dharma) agreed that man could use his wife as a stake in a game. **{O my lord Rama…..}**

కూతురికికూడ కూడొకపూటయని
ముండమోపియని గుండుజేయు
పరలోక భీరువుకు పాపమా అస్పృశ్యత
వినరులే అన్యులు వినర రామా **10**

kuuturikikuuDa kuuDokapuuTayani
muMDamoopiyani guMDujeeyu
paralooka bhiiruvuku paapamaa aspRRushyata
vinarulee anyulu vinara raamaa

Man decreed that his own daughter should eat only once a day and shave her head since she is a widow. For one so scared of retribution in the world beyond, can untouchability, the practice of not even touching people of some castes, be such a big sin? **{O my lord Rama…..}**

తొలినాటి వారల తుచ్ఛపు పనులకు
పరలోక భీతియే పెద్ద కారణము
వర్ణాహంకార విత్త వ్యామోహముకన్న
వినరులే అన్యులు వినర రామా 11

tolinaaTi vaarala tuchChapu panulaku
paralooka bhiitiyee pedda kaaraNamu
varNaahaMkaara vitta vyaamohamukanna
vinarulee anyulu vinara raamaa

For the despicable acts of the ancient people, fear of the hereafter was the major motive. More than group (caste or color) pride or the desire for money.
{O my lord Rama…..}

యంత్రాలు వాడుటే విజ్ఞానము కాదు
వేదాల యోగుల వినుటకాదు
ప్రయోగముతోడి రుజువులునమ్ముట
వినరులే అన్యులు వినర రామా 12

yaMtraalu vaaduTee vig~Naanamu kaadu
veedaala yoogula vinuTa kaadu
prayoogamutoDi rujuvulu nammuta
vinarulee anyulu vinara raamaa

Using machinery or listening to teachers of Yoga or the Vedas is not the proper sign of being scientific. Accepting the conclusions of experiments alone is.
{O my lord Rama…..}

ఐకమత్యములో ఐశ్వర్యమున్నదని
తెలివిగా చూపకు తేనటీగలను
వాటిలోన బానిస వర్గములున్నవి
వినరులే అన్యులు వినర రామా **13**

aikamatyamuloo aishvaryamunnadani
telivigaa chupaku teeneTiigalanu
vaaTiloona baanisa vargamulunnavi
vinarulee anyulu vinara raamaa

Don't be too clever and show honey bees as proof that there is wealth in unity. There are worker bees (slaves) in the beehive which serve the queen bee. **{O my lord Rama…..}**

ఈశ్వరుడే లేడన్న బుద్ధమహావీరులనైన
హింసించనట్టి హిందువులతిట్టి
క్రైస్తవవర్గాలు కొట్టుకుచచ్చిరని చెప్పరు
వినరులే అన్యులు వినర రామా **14**

iishvarudee leeDanna buddha mahaaviirulanaina
hiMsiMchanaTTi hiMduvula tiTTi
kraistava vargaalu koTTuku chachchirani chepparu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Buddha and Mahavira, who founded Buddhism and Jainism, denied the existence of God (Ishwara who could condone or pardon the wrong actions of an individual). The ancient Hindu society had not been cruel to them but is still abused. Enormous violence between Christian sects in recent history is ignored.
{O my lord Rama…..}

తురకలొచ్చిననాడు బౌద్ధమత మీనేల
నలందా సాక్షిగా నిలిచియుండంగా
బౌద్ధమతనాశనము బ్రాహ్మణులు చేసిరా
వినరులే అన్యులు వినర రామా 15

turakalochchinanaaDu bouddhamata miineela
NalaMdaa saakshigaa nilichiyuMDaMgaa
bouddhamata naashanamu braahmaNulu chesiraa
vinarulee anyulu vinara raamaa

Buddhism was very much a flourishing religion in India at the time of Muslims invasion. The proof is Nalanda University which remained a great center of learning till it was razed to the ground. Brahmins are however accused of violence against Buddhists
{O my lord Rama…..}

ఆర్యద్రవిడాది భాషలున్న విగాని
సంస్కృతులేమీ వేరుకావు
వోట్లకొరకు భేదాలు పుట్టించారని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 16

aarya draaviDaadi bhaaShalunnavigaani
saMskRRutuleemii veerukaavu
ooTlakoraku bheedaalu puTTiMchinaarani
vinarulee anyulu vinara raamaa

Languages belonging to the Aryan, Dravidian and other language families are in India but the cultures of the people who speak them are not different. The differences had been created to form voting blocs. **{O my lord Rama…..}**

ముక్తి యన్నదన్న నది ఒక్కరికే
నేరముచేసిన వాడునొక్కండే
గుంపుగా రక్షింప శిక్షింప రాదని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 17

mukti yunnadanna nadi okkarike
neeramuchesina vaaDunokkanDee
gumpugaa rakshimpa sikshimpa raadani
vinarulee anyulu vinara raamaa

If there is salvation it is granted to an individual. If a crime is committed, an individual is responsible. Groups should not be accused, punished together. Nor should there be demands for protecting groups. **{O my lord Rama…..}**

అలనాటి నా వారు అపరాధములు చేసిరని
నన్ను శిక్షింపనీనాడు బూనుకున్న
తప్పించుకొనుటకై తప్పు దారులు వెతకనా
వినరులే అన్యులు వినర రామా 18

alanaaTi naa vaaru aparadhamulu chesirani
nannu sikshimpaneenaDu boonukunna
tappinchukonuTakai tappu daarulu vetakanaa
vinarulee anyulu vinara raamaa

Accusing my ancestors of having committed crimes if it is resolved to punish me today. Would I not try to escape, using illegal means, if that is necessary?
{O my lord Rama…..}

రాతి బొమ్మకేల రంగైన వలువలని
గుడి ఖర్చు లెఖ్ఖించు గడుసు వాడు
క్లబ్బుల పార్టీల తన ఖర్చు తలపడు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 19

raati bommakeela raMgaina valuvalani
guDi kharchu lekhiMchu gaDusuvaaDu
klabbula parTiila tana kharchu talapaDu
vinarulee anyulu vinara raamaa

The clever hypocrite questions the expenditure on temples, and asks why the stone idol in the temple needs costly and colorful dresses. He does not ever think of his expenditure on parties and clubs.
{O my lord Rama…..}

పిండాలను పెట్ట పితరులు తినరనీ
దీనులకు పెట్టరనీ దెప్పువాడు
తండ్రినీ దీనునీ తాగుడులో మరచెరా
వినరులే అన్యులు వినర రామా **20**

piMDaalanu peTTa pitarulu tinaranii
diinulaku peTTaranii deppuvaaDu
taMdrinii diinunii taaguDuloo maricheraa
vinarulee anyulu vinara raamaa

Having derisively said, that the dead forefathers won't come and eat the ritual offerings and complained that destitute are not being fed instead, the clever one, with his drink, totally forgets both. **{O my lord Rama…..}**

తమవారు చెప్పిన తప్పుడు చరిత్ర
సామ్యవాదమని సమర్థించి
హిందుత్వవాదితో హేతువాదమేల
వినరులే అన్యులు వినర రామా **21**

tamavaaru cheppina tappuDu charitra
saamyavaadamani samarthiMchi
hindutvavaaditoo hetuvaadameela
vinarulee anyulu vinara raamaa

Counterfactual history advocated by our people serves the cause of socialism they say and is thus justified. They want to use logic only with hindutva. **{O my lord Rama…..}**

తెల్లదొరలనుతిట్ట తురకరాజులమెచ్చి
వర్గపోరాటముకని హిందువులతిట్ట
గతమంతా గొప్పయను గుంపులకి బలమయ్యె
వినరులే అన్యులు వినర రామా 22

telladoralanu tiTTa turakaraajula mechchi
vargapooraTamukani hinduvula tiTTa
gatamaMtaa goppayanu guMpule balamayye
vinarulee anyulu vinara raamaa

Muslim rule was praised to demonize white colonial rule. In order to drum up support for class war, Hindus were insulted. Consequently, the groups of ancestor worshippers had became much stronger. **{O my lord Rama…..}**

ప్రజాస్వామ్యములోఆర్థిక సమతకై
వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యము తోసిపుచ్చి
చేసిన చట్టాలెవ్వరూ పాటించబోరని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 23

prajaasvaamyamulo aarthika samatakai
vyakti svaataMtryamu toosipuchchi
chesina chaTTalevvaruu paaTiMchaboorani
vinarulee anyulu vinara raamaa

In a democracy, very often, laws which compromise individual rights are justified as necessary by those seeking economic equality. Though such laws are thus part of the constitution, they are never obeyed.
{O my lord Rama…..}

ప్రభుత్వమువారి ప్రణాళికలపేర
చేవగలవారిని చీకాకుపెట్టి
నేతలున్నది ప్రగతి నిలుపుటకేనని
వినరులే అన్యులు వినర రామా **24**

prabhutvamuvaari praNaalikalapeera
cheevakala vaarini chiikaakupeTTi
neetalunnadi pragati nilupuTakeenani
vinarulee anyulu vinara raamaa

Political leaders exist merely to irritate those capable of independent action, in the name of government plans and actually constrain progress.
{O my lord Rama…..}

వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము సమతకుకీడని
గుంపుల భావాలు గౌరవింప
విజ్ఞానవిరోధుల గుంపులు బలపడె
వినరులే అన్యులు వినర రామా **25**

vyaktisvaataMtryamu samataku kiiDani
gumpula bhaavaalu gouravimpa
vig~Naana virodhula gumpulu balapaDe
vinarulee anyulu vinara raamaa

Fearing individual liberties will harm equality, group emotions are praised and commended. The groups opposed to modern science thus become stronger. **{O my lord Rama…..}**

తెల్లదొరలతో తలపడ్డ తొలివారు
ఆధునిక విజ్ఞాన విముఖులైన
మధ్యయుగ భావ బానిసలేయని
వినరులే అన్యులు వినర రామా **26**

telladoralatoo talapaDDa tolivaaru
aadhunika vig~Naana vimukhulaina
madhyayuga bhaava baanisaleeyani
vinarulee anyulu vinara raamaa

All the first Indians to fight colonial white rulers were invariably totally opposed to modern scientific views and emotional slaves to medieval thoughts. **{O my lord Rama…..}**

విప్రజ్ఞానమునమ్మి ఓడిరితురకలతొ
యంత్రవిజ్ఞానములేక తెల్లదొరతో
నేడుగెల్వబోరు నాటిజ్ఞానముతోడ
వినరులే అన్యులు వినర రామా **27**

viprag~Naanamu nammi ooDiri turakalatoo
yaMtravig~Naamu leeka telladoratoo
neeDugelvabooru naaTi g~Naanamu toda
vinarulee anyulu vinara raamaa

Trusting the knowledge of the Brahmins, wars with the Muslims were lost. Not accepting the superiority of modern science and technology cost the battle with colonial powers. Victory and progress today will not be achieved by following ancient wisdom. **{O my lord Rama…..}**

బానిసత్వపు కంపు క్రైస్తవులకంటదు
నేటి తురక గుడులు కూల్చలేదు
నాటిబ్రాహ్మడిది తప్పు నేటివారికి శిక్ష
వినరులే అన్యులు వినర రామా **28**

baanisatvapu kaMpu kraistavulakuMTadu
neeTituraka gudulu koolchaledu
naaTibraahmaDidi tappu neeTivaariki siksha
vinarulee anyulu vinara raamaa

The stink of slavery does not attach to Christianity, at least in India. A Muslim of today cannot be accused of destroying ancient Hindu temples a thousand years ago. But brahmins of today should be punished because their ancestors were guilty. **{O my lord Rama…..}**

పాముకంటేముందు బాపడినిచంపమన
సంఘుసంస్కర్తయని సత్కరించి
తురకవాళ్ళనుతిట్టుట తప్పు తప్పందురు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 29

paamukaMTe mundu baapaDini chaMpamana
saMghasaMskartayani satkarinchi
turakavaLLanu tiTTuTa tapputappaMduru
vinarulee anyulu vinara raamaa

The one who shouted, “Kill the brahmin first and then the snake” is respected as a social reformer. But anyone abusing Muslims is irredeemably bad. **{O my lord Rama…..}**

నేటిన్యాయముతో నాటివారిని కొలిచి
క్రూరులని నిందించి ఓట్లకొరకు
కొత్తగుంపుల జూసి కోపించిఫలమేమి
వినరులే అన్యులు వినర రామా 30

neeTinyaayamutoo naaTivaarini kolichi
kRRuurulani niMdiMchi ootlakoraku
kottaguMpulajuusi koopiMchi phalameemi
vinarulee anyulu vinara raamaa

Judging the ancients by the standards of today, voting blocs are formed by besmirching some as cruel. What use is bemoaning new groups formed by similarly identifying new groups to be blamed? **{O my lord Rama…..}**

నాటివారిస్ఫూర్తి నేడుధైర్యమివ్వచ్చు
అచ్చు పుచ్చులకేమి కొరతకలదు
అహంకారముపెరిగి అధముడూనవ్వచ్చు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 31

naaTivaari sphoorti neeDu dhairyamivvachchu
achchu puchchulakeemi koratakaladu
ahaMkaaramu perigi adhamuDuunavvachchu
vinarulee anyulu vinara raamaa

The accomplishments of ancestors “may” give confidence to us today. There are no rules to tell what “may” or “may not” happen. Pride in the ancestors “may” cause arragonance and failure too. **{O my lord Rama…..}**

దేశసౌభాగ్యము దేశాంతరములలో
దాచినారన్న ధనముకాదు
పలురకాల పనులలో ప్రజల నైపుణ్యము
వినరులే అన్యులు వినర రామా 32

deshasoubhaagyamu deshaaMtaramulaloo
daachinaaranna dhanamukaadu
palurakaala panulaloo prajala naipuNyamu
vinarulee anyulu vinara raamaa

The wealth of a nation is not the money allegedly stashed in bank vaults abroad but the skills people have to produce a variety of goods and services. **{O my lord Rama…..}**

అసమానత పెరుగు ఆస్తిహక్కులున్న
సొత్తు సర్కారుదన్న అసమర్థత
అసమానతతో రాజీ అవసరము ప్రగతికై
వినరులే అన్యులు వినర రామా 33

asamaanata perugu aastihakkulunna
sottu sarkaarudanna asamarthata
asamaanatatoo raajii avasaramu pragatikai
vinarulee anyulu vinara raamaa

Protecting property rights will inevitably increase inequality. Government ownership however always lead to inefficiency and failure. Compromise with inequality is thus necessary for economic progress. **{O my lord Rama…..}**

బంగారము పంచ తిండిధర పెరుగును
షేర్లను పంచగా వాటి విలువపోవు
ధనికులదోచుట కాదు ప్రగతికి దోవ
వినరులే అన్యులు వినర రామా 34

baMgaaramu paMcha tiMDidhara perugunu
Sheerlanu paMchagaa vaati viluvapoovu
dhanikula doochutakaadu pragatiki doova
vinarulee anyulu vinara raamaa

Seizing gold and sharing will only increase cost of food. "Shares" will lose their value when they are distributed. Looting the rich cannot lead to progress **{O my lord Rama…..}**

బలహీనవర్గ కేటాయింపులు ◆ వారిలో
బలవంతుల పాలుకాగ ◆ మిగులు
బలవంతులకేదక్కె పోటీలు పెరుగగా
వినరులే అన్యులు వినర రామా **35**

balahiinavarga keeTaayiMpulu ◆ vaarilo
balavaMtula paalukaaga ◆ migulu
balavaMtulakeedakke poTiilu perugagaa
vinarulee anyulu vinara raamaa

Seats and jobs reserved for weaker sections are cornered by the stronger and more qualified among them. Competition toughens for the unreserved vacancies and these are again cornered by those who have the strength to compete. Ultimately, the weak are not really benefited by these measures. **{O my lord Rama…..}**

కోట్లు కాజేసిన కొద్ది మందికన్న
కోటిచిన్నదొంగల కీడుహెచ్చు
క్రమశిక్షణన్నిటా కోల్పోదురందరూ
వినరులే అన్యులు వినర రామా 36

kooTlu kaajeesina koddimaMdikanna
kooTichinnadoMgala keeDuhechchu
kramashikshaNanniTaa koolpoduraMdaroo
vinarulee anyulu vinara raamaa

The harm done by one crore small thieves is more than that due to the few who steal crores since everyone will lose discipline in all aspects of life. **{O my lord Rama…..}**

రష్దీరభసలో షహబాను కేసులో
తలాక్ తిక్కలో తదా
సామ్యహేతువాదుల అసలురూపాలు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 37

raShDiirabhasaloo Shahabaanu keesuloo
talaak tikkaloo teliyaleedaa
saamyaheetuvaadula asaluruupaalu
vinarulee anyulu vinara raamaa

The truth about the rationalists of India was fully revealed by their response to banning of Rushdie's book, the reversal of the Shah Bano judgement and unwillingness to accept the truth about triple talaq. **{O my lord Rama…..}**

సర్వమతములూ సమానమేనని
గొప్పమాటలు చెప్పు శుంఠలారా
సంస్కరణొప్పనివి ఇతరులకు సమమా
వినరులే అన్యులు వినర రామా **38**

sarvamatamuluu samaanameenani
goppamaaTalu cheppu suMThalaaraa
saMskaraNoppanivi itarulaku samamaa
vinarulee anyulu vinara raamaa

The idiots who chant that religions are all the same better think. How come those that refuse even to consider reform are the same as those that do so? **{O my lord Rama…..}**

మూడువందలేళ్ళ మితిలేనిహింస
సంస్కరణకై పట్టె క్రైస్తవులకు
హిందూ సంస్కరణకైన హింస తక్కువని
వినరులే అన్యులు వినర రామా **39**

mooDuvandaleLLA mitileenihiMsa
saMskaraNakai paTTe kraistavulaku
hiMdoo saMskaraNakaina hiMsa takkuvani
vinarulee anyulu vinara raamaa

The price of Christian reform was hundred years of limitless violence. Why not honestly admit that the reformation of Hinduism was much less violent? **{O my lord Rama…..}**

న్యూటనాదులనుంచి నేర్చుకోనొప్పక
వెండిబంగారాలకు విలువనిచ్చి
తెల్లదొరతనమును తెచ్చుకున్నామని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 40

nyuuTanaadulanuMchi neerchukoonoppaka
veMdibaMgaaraalaku viluvanichchi
telladoratanamu techchukunnamani
vinarulee anyulu vinara raamaa

Refusing to learn the modern science developed by Newton and others, we Indians preferred to hoard silver and gold and invited colonials to rule India. **{O my lord Rama…..}**

తల్లిదండ్రుల వద్ద చదువూ డబ్బులూ లేక
వెనకబడిన చేయూతనివ్వ తగును
జాతిలోనందరూ చేయూతకర్హులుకారు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 41

tallidaMdrula vadda chaduvoo Dabbuloo leka
venukabaDina cheeyuutanivva tagunu
jaatiloonaMdaruu cheyootakarhulukaaru
vinarulee anyulu vinara raamaa

When parents are poor and illiterate, children will be disadvantaged and deserve a helping hand. But that should not be offered to everyone in the group. **{O my lord Rama…..}**

కుంటివానికి కర్ర కావలె నడచుటకు
కాలిగోరు విరిగిన కర్రకావలెనా
చిన్న వాటికి చేయూత చేవకు చెడుపు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 42

kuMTivaaniki karra kaavale naDachuTaku
Kaaligooru virgina karrakaavalenaa
chinnavvaTiki cheeyoota cheevaku cheDupu
vinarulee anyulu vinara raamaa

While a lame person needs a staff to walk is a walking stick necessary for a broken toenail? Assistance for minor issues damages competence. **{O my lord Rama…..}**

బానిసత్వమునకూ అస్పృశ్యతకునూ
తారతమ్యము నే వెదకబోను
నాటితప్పుకు నేనుభాధ్యుడగానని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 43

baanisatvamunakoo aspRRushyatakunoo
taaratamyamu nee vedakaboonu
naaTitappuku neenu bhaadyuDagaanani
vinarulee anyulu vinara raamaa

I shall not compare untouchability in India and slavery in the west. In any case, I will not accept responsibility for the acts of others in an earlier era. **{O my lord Rama…..}**

విప్లవమురాక అందరికి సుఖమురాదనువారు
కలియుగములో దిగజారితిమనెడువారు
ఎట్లొప్పుదురు నిన్నకన్న నేడు మెరుగైనదేనని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 44

viplavamuraaka aMdariki sukhamu raadanuvaaru
kaliyugamuloo digajaaritimaneDuvaaru
eTloppuduru ninnakanna needu merugainadeenani
vinarulee anyulu vinara raamaa

Some insist that the proletariat revolution has to precede universal happiness. Others trust religious myths of a heaven like past. How can either accept that today is not perfect but better than yesterday? **{O my lord Rama…..}**

ప్లాస్టిక్ వాడరట ప్రద్యూషముతగ్గింప
శీతలయంత్రము ఆపబోరు
రాగిడబ్బు దక్షిణే గోదానమను రీతి
వినరులే అన్యులు వినర రామా 45

plaasTik vaadaraTa pradyuuShamu taggimpa
shiitalayaMtramu aapabooru
raagiDabbu dakshiNee goodaanamanu riiti
vinarulee anyulu vinara raamaa

People pledge not to use plastic to reduce pollution. But they will not stop their air conditioners. They resemble the miser who sought credit in the next world for donating a cow, but gave a copper coin. **{O my lord Rama…..}**

సానుభూతితో పలుమార్లు సడలించుటయు
మాటిమాటికి చట్టాన్ని సవరించుటయు
చూచిన ప్రజలిక చట్టాలు పాటింపబోరురా
వినరులే అన్యులు వినర రామా 46

saanubhuutitoo palumaarlu saDaliMchutayu
maaTimaaTiki chaTTaanni savariMchuTayu
chuuchina prajalika chaTTaalu paaTimpabooruraa
vinarulee anyulu vinara raamaa

When laws are changed very often, or their implementation repeatedly suspended, to show empathy to the violator, people at large will disdain to obey laws and the society becomes an anarchy. **{O my lord Rama…..}**

దేశ సౌభాగ్యము ధనము పంచితే రాదు
పోరాటముతోనైన పన్నుతోనైన
ప్రజల క్షమత పెరగదు దానముతోనైన
వినరులే అన్యులు వినర రామా 47

desha soubhaagyamu dhanamu paMchitee raadu
pooraaTamutonaina pannutoonainaa
prajala kshamata peragadu daanamutonaina
vinarulee anyulu vinara raamaa

Progress of the nation will not be accomplished by distributing money irrespective of whether it is tax money or money confiscated after a people's war. People will not improve their skills, necessary for progress even with the most liberal giving of alms. **{O my lord Rama…..}**

సర్వమతములనక్బరు సమముగా చూచెనని
బీర్బలే సాక్షియని బలుకువార్కి
నల్లగొల్లడు దేవుడని నమ్మువారార్యులు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 48

sarva matamulanakbaru samamugaa chuuchenani
biirbalee saakshiyani balukuvaariki
nalla gollaDu deevuDanuvaaru aaryulu
vinarulee anyulu vinara raamaa

For some people, one Hindu Birbal in the court of Akar is enough evidence that Akbar treated all religions equally. For the same people, those who respected a black cowherd as the Lord of Lords are racist aryans, who discriminated against others. **{O my lord Rama…..}**

పేదవాడని పీడితవర్గము వాడనీ
సానుభూతి చూపి సత్కరింప
సాకాయె అన్యులకు చిన్ని చిన్ని లోట్లు
వినరులే అన్యులు వినర రామా   49

pedavaaDani piiDita vargamu vaaDanii
saanubhhoti choopi satkariMpa
saakaaye anyulaku chinni chinni looTlu
vinarulee anyulu vinara raamaa

When reward and respect are offered without strict evaluation of competence to one person because he is poor and belongs to a disadvantaged group, others search tiny excuses, for their incompetence. **{O my lord Rama…..}**

కొత్తవిద్యనేర్చొకడు బాగసంపాదించ
అందరూ నేర్చిరి ఆశగా దానినే
తిండంతయుదక్కె తొలిపిట్టకుమాత్రము
వినరులే అన్యులు వినర రామా   50

kottavidyaneerchokaDu baaga saMpaadiMcha
aMdarooneerchiri aashgaa daaninee
timDaMtayudakke tolipiTTakumaatramu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Seeing one person earn a lot, thanks to learning a new skill, everyone eagerly try to acquire the same skill. However, only the early bird got the benefit of financial reward. As availability of people with skills increases, the price paid for the work decreased. **{O my lord Rama…..}**

కుల మత భాషాది భావ బంధంబులు
వ్యక్తి జీవితములోన తప్పుకావు
చట్టాలలో గుర్తింపు పొరపాటగునని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 51

kula mata bhaShaadi bhaava bhaMdhaMbulu
vyakti jiivitamulona tappu kaavu
chaTTalalo gurtimpu porapaaTagunani
vinarulee anyulu vinara raamaa

In individual life, emotional bonds with people of the same caste, community, language or religion are natural and not mistakes to worry about. But they will become great mistakes when they are formally or legally recognized. This was true in the past when they were used for harming disadvantaged groups or castes. This is true even in contemporary societies where benefits of affirmative action or reservations are often based on group identities. **{O my lord Rama…..}**

కుటుంబములోన భావబంధంబులు
ఇతరులతోన వ్యాపారసరళి
వసుధే కుటుంబమను మాటకన్న మేలు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 52

kuTuMbamulona bhavabaMdhaMbulu
itarulatoona vyaapaarasaraLi
vasudhee kuTumbamanu maaTakanna meelu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Rather than using grandiose words that the whole world is a family, the world is better served if everyone maintains emotional relationships with the family and commercial relationships with the rest. **{O my lord Rama…..}**

చిన్ననాడు రాజుల మాయమంత్రాలతో
అందరికీ సుఖమను కథలనమ్మి
మంత్రుల కథనాలను నేడు నమ్ముదురు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 53

chinnanaaDu raajula maayamaMtralatoo
aMdarikii sukhamanu kathalanammi
maMtrula kathanaalu needu nammuduru
vinarulee anyulu vinara raamaa

Trusting the stories of kings of yore who ensured everyone's welfare through magical powers or religious chants, people today trust the fairy tales of universal property told by their political leaders. **{O my lord Rama…..}**

సేవలు స్వయముగా చేయరుగానీ
ఇచ్చెదరట డబ్బులో పన్నులైనా
ఒళ్ళలవకసేయు తీర్థయాత్రలరీతి
వినరులే అన్యులు వినర రామా **54**

seevalu svayamugaa cheeyarugaanii
Ichchedarata Dabbuloo pannulainaa
oLLalavakaseeyu tiirthayaatralariiti
vinarulee anyulu vinara raamaa

People claim to be open to paying taxes or giving charity to help the disadvantaged but resist having to personally offer service, like the religious minded people undertaking pilgrimages without discomfort. **{O my lord Rama…..}**

కష్టసుఖాలను కలిసనుభవింపక
బంధువు కాబోడు ఎవ్వడైనా
నోటిమాటలేమి నేస్తాలుకలుపవు
వినరులే అన్యులు వినర రామా **55**

kaShThasukhaalanu kalisanubhaviMpaka
baMdhuvu kaaboodu evvaDainaa
nooTimaataleemi neestaalukalupavu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Without sharing happiness, sorrow, hardship and comfort, no one becomes a “relative”. Relationships and friendships are not created by mere words. **{O my lord Rama…..}**

వైద్యుల విలవౌను వారి నైపుణ్యము
గురువుకు గుర్తౌను గొప్పనడత
వ్యక్తి స్వేచ్ఛకు విలువనిచ్చువాడే నేత
వినరులే అన్యులు వినర రామా **56**

vaidyula viluvounu vaari naipuNyamu
guruvuku gurtounu goppa naData
vyaktisveechChaku viluvanichchuvaadeeneeta
vinarulee anyulu vinara raamaa

The value of a doctor is recognized by his skill and that of a preceptor by his moral behaviour. Incidentally Guru is a religious preceptor not the teacher in school. A political leader can only be respected if he values the freedom of individuals. **{O my lord Rama…..}**

తమతప్పుడుకోర్కె తప్పకతీర్చునని
తప్పుడు పనులజేయు గురువుచేరి
తర్వాత ఏడ్చెదరు మోసమయ్యేనని
వినరులే అన్యులు వినర రామా **57**

tamatappuDukoorke tappakatiirchunani
tappuDu panulajeeyu guruvucheeri
tarvaata eeDchedaru moosamayyeenani
vinarulee anyulu vinara raamaa

Convinced that their immoral and often illegal desires will surely be fulfilled, people reach out to false preceptors without moral values. When their desires are not fulfilled, they complain that they have been cheated and the preceptor be punished. **{O my lord Rama…..}**

కావలసినవన్నీ కొనుగోలు చేసుకొని
ఎవ్వరిమీదను ఆధారపడకున్న
మాటలతోనేమి మనసులుకలయునా
వినరులే అన్యులు వినర రామా **58**

kaavalasinavannii konugoolu cheesukoni
evvarimiidanu aadhaarapaDakunna
maatalotooneemi manasulu kalayunaa
vinarulee anyulu vinara raamaa

If one prefers to get everything needed in life through commercial transactions and boasts that they are not dependent on anybody, loneliness is inevitable as mere words will not build relationships **{O my lord Rama…..}**

పిసరంత పనిజూపి పేరుకై పణముకై
వైజ్ఞానికులూ పల్కెదరు బీరాలు
మునిగిన గంగలో ముక్తొచ్చుననురీతి
వినరులే అన్యులు వినర రామా **59**

pisaraMta panijoopi peerukai paNamukai
vaig~Naanikuluu palkedaru biiraalu
munigina gaMgaloo muktochchunanuriiti
vinarulee anyulu vinara raamaa

Scientists, being only human, show a small piece of work and exaggerate their achievement for financial gain and fame. Blindly following scientists is taking a dip in the Ganga and being very sure of salvation. **{O my lord Rama…..}**

దేవుడే నెపముగా తినిరి బ్రాహ్మణులు
ప్రసాదములోన పెద్దముద్ద
నేటినేతలకు పేదప్రజలే నెపమైరి
వినరులే అన్యులు వినర రామా **60**

deevuDee nepamugaa tiniri braahmaNulu
prasaadamuloona peddamudda
neetineetalaku peedaprajalee nepamairi
vinarulee anyulu vinara raamaa

Showing God as an excuse the brahmins of yore seized a large portion of the wealth of temples. For political leaders of today, poor people are enough. **{O my lord Rama…..}**

తనను తాపొగడుట ఆత్మహత్యననెనట
కృష్ణుడు భారత యుద్ధమందు
మనను మనమే పొగడ ముందుకుపోమని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 61

tananu taa pogaDuTa aatmahatyanenaTa
kRRushNuDu bhaarata yuddhamandu
mananu manamee pogaDa muMdukupoomani
vinarulee anyulu vinara raamaa

Lord Krishna in the battle of kurukshetra said that praising one's self is to commit suicide. When we praise our ancestors we surely destroy our intellect. **{O my lord Rama…..}**

అందరినీ వినుట ఆదర్శమనకొనుట
బద్ధకముచేతనో బుద్ధి లేకో
నక్కఊళకు సమమా కోకిల పాట
వినరులే అన్యులు వినర రామా 62

aMdarinii vinuta aadarshamanukonuta
baddhakamu cheetanoo buddhileekoo
nakka uuLaku samamaa kokila paata
vinarulee anyulu vinara raamaa

To think that listening to everyone’s point of view is an ideal behaviour betrays either laziness or lack of commonsense. Hoot of an owl is not cuckoo’s song **{O my lord Rama…..}**

తన సౌఖ్యమే తనకు తప్పక దొరకదు
బుద్ధి యున్నా యంత్రశక్తి యున్నా
సర్వప్రజలకూ సుఖమెటుల సాధ్యమౌ
వినరులే అన్యులు వినర రామా **63**

tana soukhyamee tanaku tappaka dorakadu
buddhiyunnaa yaMtrashaktiyunnaa
sarvaprjalakuu sukhametula saadhyamou
vinarulee anyulu vinara raamaa

Despite the best of intelligence and the availability of unlimited technology, a comfortable life is not guaranteed for one’s own self. How can anyone achieve comfortable life for everyone in this world? **{O my lord Rama…..}**

పోనీలేపాపమని పైవారిని వదలి
తన కుటుంబములో తప్పులెంచ
రెంటికీచెడ్డ రేవడాయె బ్రతుకు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 64

poniilepapamani paivaarinivadali
tana kuTuMbamulo tappulencha
rentikiicheDDa reevadaayebraTuku
vinarulee anyulu vinara raamaa

Forgiving the acts of outsiders, in the name of sympathy and empathy while critically examining the acts of the family members invariably results in life becoming unbearable on both fronts. Outsiders would cheat and family relationships are destroyed. **{O my lord Rama…..}**

చేవలేనివాడు చేతులు ముడుచుకొని
పందాలు పాపమని పలుకుచుండు
ఫలితమేమున్నది ఫక్కుమందురందరు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 65

cheevaleenivaaDu cheetulu muduchukoni
paMdaalu paapamani palukuchuMdu
phalitameemunnadi phakkumaMduraMdaruu
vinarulee anyulu vinara raamaa

The incompetent could claim that competetion is immoral and disdain to participate. The only result is the rest of the world laughing in derision at them. **{O my lord Rama…..}**

మావాళ్ళు ఓడుటకు మోసమే కారణమని
మొండి వాదన చేతురు మూర్ఖులెల్ల
చాతకానితనమని చెప్పుటకు సిగ్గుపడి
వినరులే అన్యులు వినర రామా 66

maavaaLLU oodutaku moosamee kaaraNamani
mondivaadana cheeturu moorkhulella
chaatakaanitanamani chepputaku siggupadi
vinarulee anyulu vinara raamaa

The stupid argue endlessly that the real reason why our people were defeated by the foreigners was cheating and treachery. They are ashamed to admit that incompetence is the real cause of their failure. **{O my lord Rama…..}**

తండ్రి చేసిన అప్పు తీర్చబోనివారు
సర్కారుఖర్చుకై సిగ్గు లేక
రాబోవు తరముపై ఋణభారముంతురు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 67

taMdricheesina appu tiirchaboonivaaru
sarkaaru kharchukai sigguleeka
Raaboovu taramupai RRuNabhaaramuMturu
vinarulee anyulu vinara raamaa

People accept the modern laws and refuse to repay the debts of the father. But they vote to increase government expenditure and shamelessly expect future generations to pay the huge national debt. **{O my lord Rama…..}**

నేతలను నమ్మి నగుబాటుబడబోకు
బాబాలనును నమ్మి భంగపడకు
నీ శక్తి నీ లక్ష్మి నీ భక్తి నీ ముక్తి
వినరులే అన్యులు వినర రామా 68

neetalanu nammi nagubaaTubadabooku
baabaalanu nammi bhangapaDaku
nii shakti nii lakshmi nii bhakti nii mukti
vinarulee anyulu vinara raamaa

Don’t trust the political leaders and become a laughing stock. Don’t trust preceptors and suffer. Your effort is your wealth and devotion is salvation. **{O my lord Rama…..}**

పనిచేసిచూపుటకు పట్టుదలయులేక
క్రమశిక్షణ లేక క్షమత లేక
పూర్వీకులనెవ్వరో పీడించిరందురు
వినరులే అన్యులు వినర రామా **69**

paniocheesichuupuTaku paTTudalayuuleeka
kramashikshaNa leeka kshamata leeka
puurviikulanevvaroo piidiMchiraMduru
vinarulee anyulu vinara raamaa

Lack of determination, discipline and competence has ensured that there are no accomplishments to show. So they claim, “our ancestors were exploited”
{O my lord Rama…..}

చూపించుకొనుటకు తమ చేతలులేక
ఒరుల గొప్పలజూసి ఓర్వలేక
తాతల చూపించి తందనాలాడుదురు
వినరులే అన్యులు వినర రామా **70**

chuupiMchukonuTtaku tama cheetalu leeka
orula goppalu choosi oorvaleeka
taatala choopiMchi taMdanaalaDuduru
vinarulee anyulu vinara raamaa

Having nothing to show as an accomplishment of their own, and envious that others have succeeded, people dance as in a trance, pointing to ancestors.
{O my lord Rama…..}

నాటివారివలె తలరాత నమ్ముట మేలు
వాస్తవము మరచి మెచ్చుకొనుట కన్న
యంత్రవిద్యలు తెలియవు అలనాటివారికి
వినరులే అన్యులు వినర రామా 71

naaTivaarivale talaraata nammuTa meelu
Vaastavamu marachi mechchukonutakanna
yaMtravidyalu teliyavu alanaaTivaariki
vinarulee anyulu vinara raamaa

Accepting fate like the ancestors is better than ignoring reality and praising ourselves. At least lack of technological knowledge is an excuse for them. **{O my lord Rama…..}**

మితిలేనితిండితో మధుమేహమందురు
తరచిచూడ మాట తిండి కాదె
మెచ్చు మాటలతో మందబుద్ధొచ్చురా
వినరులే అన్యులు వినర రామా 72

mitileeni tiMditoo madhumeehamaMduru
tarachi chooda maata tiMDi kaade
mechchu maatalatoo maMdabuddhochchuraa
vinarulee anyulu vinara raamaa

Eating in excess they say is the cause of diabetes. Examined closely, praise is also a sort of food. Excessive praise is definitely the cause of stupidity. **{O my lord Rama…..}**

పరులసొమ్ముపై పన్నులు విధియించి
నాకుపెట్టమని నేతనెన్న
పరులు పన్నుకు బదులు పంచరా లంచాలు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 73

parula sommupai pannulu vidhiyiMchi
naaku peTTamani neetanenna
parulu pannuku badulu paMcharaa LaMchaalu
vinarulee anyulu vinara raamaa

When a leader is elected only to impose taxes on others and spend it on us, wouldn't the others offer a bribe to the politician rather than pay the taxes? **{O my lord Rama…..}**

వేదములలోనేటి విజ్ఞానములేదు
వర్గపోరాటఫలమో వల్లకాడు
పన్నులేసి పంచిన ఫలమేమియులేదు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 74

veedamulaloo neeTi vig~Naanamu leedu
vargapooraataphalamoo vallakaaDu
Pannuleesi paMchina phalameemiyuleedu
vinarulee anyulu vinara raamaa

The Vedas do not contain the science of today. Class war will lead only to a cremation ground. Taxing and redistribution will not create progress. **{O my lord Rama…..}**

నీశక్తిచాలు నీకెంతో సుఖమివ్వ
కొంతమందికైన కొంతవరకు
అందరికీ చేతుననుటుట్టిమాటయే
వినరులే అన్యులు వినర రామా 75

niishaktichaalu niikeMtoo sukhamivva
koMtamaMdikaina koMtavaraku
aMdarikii cheetunanuTuTThimaaTayee
vinarulee anyulu vinara raamaa

Personal effort can achieve, some level of comfort for one's own self and a little bit less for a family or for a few dependents. Claims of serving the entire world are nothing but empty words to fool others. **{O my lord Rama…..}**

స్వయముగా చేసిన సేవలేగానీ
ధనమిచ్చుటేమీ గొప్పగాదు
సమయమందరికీ సమమేగావున
వినరులే అన్యులు వినర రామా 76

svayamugaa cheesina seevaleegaanii
dhanamichchuteemii goppakaadu
samayamaMdarikii samameeegaavuna
vinarulee anyulu vinara raamaa

It is indeed meritorious to personally perform any service, since everyone has equal time, only twenty four hours. Wealth in contrast has no upper limit. Offering money is no substitute and has no merit. **{O my lord Rama…..}**

కొత్త చట్టాలకై ఖంగారు పడతారు
ఉన్న చట్టాలెంత ఉద్ధరించాయీ
అనుశాసనము లేని ఆ చట్టమేటికీ
వినరులే అన్యులు వినర రామా 77

kotta chaTTaalakai khaMgaaru paDataaru
unna chaTTaaleMta uddhariMchaayii
anushaasanamu leeni aa chaTTameeTikii
vinarulee anyulu vinara raamaa

People are always eager to have newer and better laws without examining closely whether the earlier ones had accomplished anything. What use are laws? Indiscipline ensures that they do not work. **{O my lord Rama…..}**

చిన్న చిన్న వాటికి చీకాకుపడిపోయి
సుకుమారుండనని సోదిచెప్ప
దూరమౌటతప్ప దోవ ఏమున్నది
వినరులే అన్యులు వినర రామా 78

chinna chinna vaaTiki chiikaakupaDipooyi
sukumaaruMDanani soodicheppa
duuramouTatappa doova eemunnadi
vinarulee anyulu vinara raamaa

Many get irritated over every small thing and claim to being sensitive as sufficient excuse. Is there any alternative to avoiding them and moving far away? **{O my lord Rama…..}**

తనతర్కశక్తిపై నమ్మకములేక
నిష్పక్షమౌననే ఆశతో పరులను
అడుగువాడు చెప్పువాడికి లోకువౌ
వినరులే అన్యులు వినర రామా 79

tana tarkashaktipai nammakamu leeka
niShpakshamounanee aashatoo parulanu
aDuguvaaDu cheppuvaaDiki lookuvou
vinarulee anyulu vinara raamaa

Lack of faith in one's own logical and rational ability and the fear that emotional involvement will lead to wrong conclusions, results in the habit of seeking advice from others. One hopes to find an expert and objective advice but actually ends up being at the other's mercy and often at a big disadvantage. **{O my lord Rama…..}**

సాంప్రదాయమన్నిటా సత్యంబుగాదు
మనసునిలుపుటకది మార్గమౌను
బుద్ధి బలముతో తెలియవలె భేధము
వినరులే అన్యులు వినర రామా **80**

saaMpradaayamanniTaa satyaMbugaadu
manasunilupuTakadi maargamounu
buddhi balamutoo teliyavale bheedhamu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Traditional knowledge is not always true. But it helps in calming the disturbed mind. Wisdom is to know when the tradition is useful and when it is not. **{O my lord Rama…..}**

బుద్ధి యోగిదైన బొగ్గు బంగారముగాదు
వానికంటికైన నలుపు పసుపు కాదు
మనసును మళ్ళించి మనుటయే యోగము
వినరులే అన్యులు వినర రామా **81**

buddhi yoogidaina boggu baMgaaramugaadu
vaanikaMtikaina nalupu pasupu kaadu
manasuni maLLiMchi manutayee yoogamu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Even the yogi’s intellect will distinguish coal and gold. Even his eyes will not confuse yellow with black. Controlling the mind and reaching a state of neither desiring gold nor disparaging coal is Yoga. **{O my lord Rama…..}**

యోగికుండణువుల శాసించు శక్తియన
శాశించెయోగియని అణువుకెట్లెరుక
యోగశక్తి నమ్మకమే విజ్ఞానముకాదు
వినరులే అన్యులు వినర రామా **82**

yoogikuMdaNuvula shaasiMchu shaktiyana
shaashiMche yoogiyani aNuvukeTTleruka
yooga shakt nammakamee vig~Naanamu kaadu
vinarulee anyulu vinara raamaa

It is easy to claim that the yogi has the power to control matter and violate laws of physics. But how do the atoms in the matter know that it is a yogi that is ordering them to violate laws of physics? Yogic powers are only faith and not factual science. **{O my lord Rama…..}**

కాయంబులోని కణములు మీరవు
భౌతికశాస్త్ర సూత్రాల నెపుడు
పూటుగాతాగిన యోగిపడునేలపై
వినరులే అన్యులు వినర రామా **83**

kaayaMbulooni kaNamulu miiravu
bhoutika shaastra suutraala nepudu
pooTugaa taagina yoogipaDu neelapai
vinarulee anyulu vinara raamaa

The atoms constituting the body will never violate the laws of physics. Even a yogi when dead drunk will necessarily fall on the ground line anyone else.
{O my lord Rama…..}

విజ్ఞానవిరుద్ధమౌ తంత్రమంత్రమ్ముల
నాబుద్ధితో నేను నమ్మబోను
భక్తిభావబలముకై బాహ్యాచరణ
వినరులే అన్యులు వినర రామా 84

vig~Naana viruddhamou taMtramaMtrammula
naabuddhitoo neenu nammaboonu
bhaktibhaavabalamukai baahyaacharaNaa
vinarulee anyulu vinara raamaa

I cannot accept with my intellect, religious claims that contradict basic science. Practice of rituals has to be accepted only as a tool to strengthen devotion
{O my lord Rama…..}

మనసులోనుండు కామక్రోధములైన
సిద్ధాంతము తెలుపుబుద్ధియైన
తాగుడుతోమారి తెలుపు అణవులశక్తి
వినరులే అన్యులు వినర రామా 85

manaulonuMDu kaamkroodhamulaina
siddhaaMtamu telupu buddhiyaina
taagudutoo maari telupu aNuvula shakti
vinarulee anyulu vinara raamaa

The emotions of desire and anger in the mind and the power of the intellect to use logic are both changed by alcohol proving the strength of atoms. **{O my lord Rama…..}**

మాటకర్థమని పదిమాటలుచెప్పి
వేదాంతమందురు వసుధలోన
వాస్తవముతోటి లంకే తెలుపరు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 86

maaTakarthamani padimaaTalu cheppi
veedaaMtamaMduru vasudhaloona
vaastavamutooTi laMkee teluparu
vinarulee anyulu vinara raamaa

The meaning of one word is ten other words both in Indian vedanta and westren philosophy. The words are however not related to reality as in science. **{O my lord Rama…..}**

తండ్రికి తర్పణము తనయుని పెంచుట
గురువుని మించుటే గురుదక్షిణ
శుశ్రూష చేసి నీవు సరిపెట్టగాలేవు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 87

taMdriki tarpaNamu tanayuni peMchuta
guruvuni miMchuTee gurusakshiNa
shushruuSha cheesi niivu saripeTTagaaleevu
vinarulee anyulu vinara raamaa

The debt owed to a father for giving life and nurture to the child is discharged by taking care of one's own children. The debt owed to a teacher for imparting knowledge is discharged by becoming better than the teacher. Serving them during their old age is noble but does not discharge the debt. **{O my lord Rama…..}**

కొన్ని పాతమాటలు కొత్తర్థములతో
వాడబడ్డవని వేగపడక
ఉపయోగమెంతో యోచనచేయుడు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 88

konni paatamaaTalu kottarthamulatoo
vaaDabaDDavani veega paDaka
upayoogameMtoo yoochanacheeyuDu
vinarulee anyulu vinara raamaa

I have taken the liberty to use some ancient words here with a specific new meaning. Rather than get irritated, kindly examine the use of this approach. **{O my lord Rama…..}**

నీతి యన్నది ఇలను నీ విజయమ్ముకే
పరలోకసుఖమును పెంచు ధర్మము
ఇలలోనందరికి సుఖమునిచ్చు న్యాయము
వినరులే అన్యులు వినర రామా 89

niiti yannadi ilanu nii vijayammukee
paralookasukhamunu penchu dharMamu
ilaloonaMdariki sukhamunichchu nyaayamu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Here, the word neeti is the methodology adopted to succeed in life on earth. The word dharma refers to the actions adopted by individuals with a hope of happiness in the world hereafter. The methodology employed to ensure that everyone in the world are happy, as far as that is practically possible is nyaya **{O my lord Rama…..}**

మిత్రభేదము నీతి మూర్ఖపద్ధతి నీతి
అంగనను నమ్మనుట ఆనాటినీతి
యంత్ర విజ్ఞానాలీనాటి నీతియౌ
వినరులే అన్యులు వినర రామా **90**

mitrabheedamu niiti moorkhapaddhati niiti
aMgananu nammanuTa aanaaTiniiti
yaMtravig~Naanaaliinaati niiti
vinarulee anyulu vinara raamaa

Ancient Indian texts on neeti included methods to break friendships or identifying fools. Not trusting a woman was called neeti in that era. So neeti was any successful methodology even earlier. Science and technology would be the neeti for these days.. **{O my lord Rama…..}**

నీతికి ఫలితము నీవిజయమేగాని
ధర్మ న్యాయమ్ముల దోవగాదు
చాలదా సాక్ష్యము చాణక్యనీతిది
వినరులే అన్యులు వినర రామా **91**

niitiki phalitamu niivijayameegaani
dharma nyaayammula doovagaadu
chaaladaa saakshyamu chaaNakyaniitidi
vinarulee anyulu vinara raamaa

The treatise of Chanakya has also been called niiti, proving once and for all that the utility of neeti is personal victory and not a path of dharma or nyaya. **{O my lord Rama…..}**

ధరను సుఖము కాదు ధర్మఫలము
జాతకకథలో జేయుదానంబు
నిర్వాణమునకని అనియె బుద్ధుండు
వినరులే అన్యులు వినర రామా **92**

dharanu sukhamu kaadu dharmaphalamu
jaatakakathaloo jeeyudaanaMbu
nirvaaNamunakani aniye buddhuMDu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Dharma was never about happiness in this world, even for others. In Jataka tales, Buddha identified giving of alms as a step for salvation. Giving alms was not for the comfort or happiness of the poor. **{O my lord Rama…..}**

పిల్లలను పెంచుట ప్రకృతిని సాకుట
బాటవేయుట భావిజ్ఞానమునకు
నేటి ధర్మంబీ ఋణములదీర్చుటే
వినరులే అన్యులు వినర రామా 93

pillalanu peMchuTa prakRRutini saakuTa
baaTaveeyuTa bhaavig~Naanamunaku
neeTi dharmaMbii RRuNamuladiirchutee
vinarulee anyulu vinara raamaa

Nurturing helpless young children, protecting the environment and strengthening the growth of science are the proper Dharma for the present age. **{O my lord Rama…..}**

తనసుఖమే ధర్మమని చెప్పగనూలేక
పరలోకమును నమ్మనూలేక
ఇబ్బంది పడువారికీ కొత్త ధర్మము
వినరులే అన్యులు వినర రామా 94

tanasukhamee dharmamani cheppaganuuleeka
Paralookamunu nammanuuleeka
ibbaMdi paDuvarikii kotta dharmamu
vinarulee anyulu vinara raamaa

This new Dharma has been defined for those who cannot believe in a world hereafter nor insist that the whole purpose of life is personal happiness. **{O my lord Rama…..}**

నేనుచేయునది న్యాయమవ్వలెనను
కోరికే గుర్తౌ మనిషి మంచికిగాని
చేయరు న్యాయము చట్టాలవల్లనెవ్వరూ
వినరులే అన్యులు వినర రామా **95**

neenucheeyunadi nyaayamavvavalenannu
koorikee gurtou maniShi maMchikigaanii
cheeyaru nyaayamu chaTTaalavallanevvaroo
vinarulee anyulu vinara raamaa

The desire that one's own actions must benefit everyone (nyaya) is the true sign of goodness in man. But no one accomplishes nyaya due to laws. **{O my lord Rama…..}**

చిత్తశుద్ధి లేక శివపూజలేలండ్రు
చిత్తశుద్ధి లేదు శివపూజలేక
ఉట్టికెగరలేరు స్వర్గమెగురుదురా
వినరులే అన్యులు వినర రామా **96**

chittashuddhi leeka shivapoojalelaMdru
chittasuddhi leedu shivapoojakeeka
uTTikegaraleeru svargameguruduraa
vinarulee anyulu vinara raamaa

It is often argued (not always by atheists) "Why ritualistic Pooja to lord Shiva when the mind is not pure"? This challenge overlooks the reality that ritualistic Pooja is the only viable mechanism for purifying the mind. Those who cannot jump to the basket hanging from the roof cannot realistically jump up to heaven. However the efficacy of pooja can’t be scientifically validated as mentioned earlier **{O my lord Rama…..}**

లోకపోకడలోని లోపాలనెంచక
లోకాధినాథునికి లొంగియుంట
నాచేతలు న్యాయమౌనను ఆశతో
వినరులే అన్యులు వినర రామా **97**

lookapookaDalooni loopaalaneMchaka
lookadhinadhuniki loMgiyuMTa
naacheetalu nyaayamounanu aashatoo
vinarulee anyulu vinara raamaa

Devotion to the Lord of creation, despite the lack of rational argument and the limitations of human behaviour, not asking why there are bad humans nor why the world is created with so much misery, is only with the hope that the discipline would ensure my actions to be universally good (nyaya). **{O my lord Rama…..}**

అంతరంగమునందు ఆదిదేవుడుండ
కొండనెక్కనేల కొలువనేల
కొండమెట్లులేక కొలువు చేరవుగాన
వినరులే అన్యులు వినర రామా **98**

aMtaraMgamunaMdu aadideevuDuMDa
koMDanekkaneela koluvaneela
koMdametluleeka koluvucheeravugaana
vinarulee anyulu vinara raamaa

Why climb the mountain and worship the idol, at the Tirumala temple along with maximum number of devotees when the ultimate lord of creation is inside you"? For climbing the hill or achieving the ultimate goal, nyaya, one to move up step by step. **{O my lord Rama…..}**

అనుశాసనమబ్బ ఆచారపాలన
భావములు మనసులో భక్తినివ్వ
బుద్ధితోబ్రహ్మము నెరుగుట చాలదు
వినరులే అన్యులు వినర రామా **99**

anushaasanamabba aachaarapaalana
bhaavamulu manasuloo bhaktinivva
buddhitoo brahmamuneruguta chaaladu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Rituals help in developing discipline. Directing the emotions towards God helps to develop devotion in the mind. Both are necessary. Mere intellectual deism is insufficient for achieving nyaya in actions. **{O my lord Rama…..}**

యమనియమాదులు యోగాసనాలు
మంత్రజప విగ్రహపూజలన్నీ
భౌతిక శరీరమున భక్తిపెంచుటకే
వినరులే అన్యులు వినర రామా 100

yamaniyamaadulu yoogaasanaalu
maMtrajapa vigrahapuujalanni
bhoutika shariiramuna bhakti peMchutakee
vinarulee anyulu vinara raamaa

The eight steps of yoga specifying body and mind control, chanting of sacred words and worshipping idols are justified only as long as they serve the main purpose, to get devotion in the physical body. **{O my lord Rama…..}**

కాయశుద్ధి లేక మనసు శుద్ధి కాదు
మనసు శుద్ధి గాక బుద్ధి రాదు
భక్తిలేక బుద్ధిని వినదు కాయంబు
వినరులే అన్యులు వినర రామా 101

kaayashuddhileeka manasu shuddhikaadu
manasu shuddhigaaka buddhi raadu
bhaktileeka buddhini vinadu kaayambu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Till the physical body is disciplined, the mind cannot be purified. Till the mind is disciplined the intellect will not get wisdom. Without devotion, the physical body will not obey the wise advice of the intellect. **{O my lord Rama…..}**

కుస్తీలు చూస్తే కండలు పెరగవు
బోధలు వింటే బుద్ధి రాదు
సాధింపలేరెవరూ సాధన లేనిదే
వినరులే అన్యులు వినర రామా 102

kustiilu choostee kaMDalu peragavu
boodhalu viMtee buddhi raadu
saadhiMpaleerevaruu saadhana leenidee
vinarulee anyulu vinara raamaa

Watching wrestling does not strengthen muscles. Listening to wise words will not make the intellect wise. Accomplishment will always require practice. **{O my lord Rama…..}**

ఆచరణచేయు గురువుచెప్పిన మంచి
విందురు ప్రజలనె రామకృష్ణుండు
విఙానవిషయమునీ మంత్రముకూడదని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 103

aacharaNacheeyu guruvucheppina maMchi
viMduru prajalane reemakRNuMdu
vig~Naana viShayamuna ii maMtramu kooDadani
vinarulee anyulu vinara raamaa

Venerated Ramakrishna Paramahamsa taught that people will not follow moral preaching of one who does not practice what he preaches. But this is not really relevant in science where the listener will have to understand the logic and convince himself. **{O my lord Rama…..}**

మహాజనులు నడచు మార్గమే ధర్మమని
చెప్పిరి తైత్రీయ భారతాదులలో
మహాజనుల గుర్తించు మార్గమూ సాధనే
వినరులే అన్యులు వినర రామా 104

mahhajanulu naDachu maargamee dharmamani
cheppiri taitriiya bharataadulaloo
mahajanula gurtiMchu maargamuu saadhanee
vinarulee anyulu vinara raamaa

The taittriya upanishad and the Mahabharata among others declared that following a great one is the ultimate path of right conduct, But identifying a great example to follow itself needs practice. This is necessary to avoid following false prophets in life. **{O my lord Rama…..}**

వేదాలు వల్లించు నాటి విప్రులదైన
నేటివిశేషజ్ఞుల నోటి మాటలైన
విలువగొల్వవచ్చు వివేకముండిన
వినరులే అన్యులు వినర రామా 105

veedaalu valliMchu naati vipruladaina
neeTivisheShag~Nula nooTi maaTalaina
viluva golva vachu viveekamuMdina
vinarulee anyulu vinara raamaa

The value of the advice given either by the ancient seers who quote from the vedas or the scientists who condense the results of their investigations can be evaluated by anyone who has common sense. **{O my lord Rama…..}**

విజ్ఞానసూత్రాల బలము తెలియవచ్చు
వైజ్ఞానికుడు కానివాడు కూడా
ప్రయోగములు తాను చేయలేకున్నను
వినరులే అన్యులు వినర రామా 106

vig~Naana suutraala balamu teliyavachchu
vaig~Naanikudu kaanivaaDu kooDa
prayoogamulu taanu cheeyaleekunnanu
vinarulee anyulu vinara raamaa

Even non-scientists can evaluate the utility of the scientific principles when applied to their own lives, despite not being able to perform the experiments. **{O my lord Rama…..}**

గుణాంకశాస్త్ర సహసంబంధంబులైన
భౌతికశాస్త్ర మూలసూత్రంబులైన
తనబుద్ధితో కొలవవలె ఉపయోగమెంతని
వినరులే అన్యులు వినర రామా 107

gunaaMka shaastra shasaMbaMdhaMbulaina
bhoutikasaastra moola sootrambulaina
tanabuddhitoo koluvavale upayoogamentani
vinarulee anyulu vinara raamaa

Rather than defer to experts the individual should employ both intellect and wisdom to examine the usefulness in life of conclusions based on statistical correlations of data or fundamental laws of physics. **{O my lord Rama…..}**

విజ్ఞాన వేదాంతాలు రెంటికీ చూపిన
నారచనలలోని హేతువాదానికి
పద్యరూపమిచ్చు ప్రయత్నమేయిది
వినరులే అన్యులు వినర రామా 108

vig~Naana veedaaMtaalu reMTikii chuupina
naa rachanalalooni heetuvaadaaniki
padyaruupamichchu prayatnameeidi
vinarulee anyulu vinara raamaa

The above is an effort to give a poetic form to my personal rational examination of both religion and science, described at length in my earlier writings. **{O my lord Rama…..}**

"నా ఘోష"
Whistling Into Wind

నాబుద్ధితో నేనీ జగము గెలువలేదు
అన్యులకిదెంత ఉపయోగపడునో
తెలియక పలికితి తప్పులు కాయుమా
కొండనీడను కొలువైన కోదండరామా

naabuddhitoo neenii jagamu geluvaleedu
anyulakideMta upayoogDunoo
teliyaka palikiti tappulu kaayumaa
koMDaneeDanu koluvaina koodaMDa Raamaa

My wisdom did not ensure worldly success in my life’s journey, I do not know how far this writing is useful to any one else. Despite this I have written. Kindly excuse Kodanda Rama my lord, residing in the shadow of the hills of tirumala.